

Tractatus ad Xenodorum

96.477 Τοῦ ἁγίου Γρηγορίου ἐπισκόπου Νύσσης ἐκ τοῦ πρὸς Ξενόδωρον γραμματικὸν λόγου, οὗ ἡ ἀρχή· Οὐδὲν Χριστιανοῖς θεολογίας ἀληθοῦς σωτηριωδέστερον.

Ἐνέργειαν γὰρ ἡμεῖς εἶναί φαμεν τὴν φυσικὴν ἐκάστης οὐσίας δύναμιν τε καὶ κίνησιν, ἧς χωρὶς οὔτε ἐστὶν οὔτε γινώσκειται φύσις. νοερῶν γὰρ ἐστὶ νόησις, αἰσθητικῶν αἴσθησις (καθ' ἣν αὐταί τε τῶν ἐκτὸς ἐφάπτονται φυσικῶς καὶ τοῖς ἐκτὸς ὑποπίπτουσι), πτηνῶν πτήσις, νηκτῶν νήξις, ἐρπηστικῶν ἔρψις, βαδιστικῶν βάδις, βλαστῶν βλάστησις. καὶ περιληπτικῶς εἰπεῖν, τὸ σημαντικὸν ἐκάστης ἰδίωμα φύσεως ἐνέργειαν λέγομεν φυσικὴν· ἧς μόνον ἐστέρηται τὸ μὴ ὄν. τὸ γὰρ οὐσίας τινὸς μετέχον καὶ τῆς δηλούσης αὐτὴν φυσικῶς μεθέξει πάντως δυνάμεως. ὄρους γὰρ τῶν οὐσιῶν τὰς φυσικὰς αὐτῶν ἐνεργείας ὁ ἀληθὴς ἐπίσταται λόγος.